

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВСП «ВІННИЦЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ДТЕУ»

Відділення бізнесу та управління
Циклова комісія фінансово-економічних дисциплін та підприємництва

СИЛАБУС (SYLLABUS) МЕНЕДЖМЕНТ

1. Інформація про викладача	
Викладач	Трубляк Галина Миколаївна
Науковий ступінь	
Вчене звання	
Посада	викладач
Веб сайт для розміщення курсу	
E-mail	galina.trubliak@gmail.com
Консультації	Відповідно до графіку індивідуальних консультацій розміщений на офіційному сайті коледжу ВСП «ВТЕФК ДТЕУ». Інформація доступна за посиланням: http://www.vtec.vn.ua/uk/rozklad-ekzameniiv2
2. Опис навчальної дисципліни	
Освітньо-професійний ступінь	фаховий молодший бакалавр
Галузь знань	07 «Управління та адміністрування»
Спеціальність	072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»
Освітньо-професійна програма	Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок
Загальна характеристика	Кількість годин – 90 Кількість кредитів – 3 Співвідношення аудиторних годин і годин самостійної роботи: 70/20 Мова навчання: українська Форма підсумкового контролю: диференційний залік
Анотація	Курс «Менеджмент» відноситься до циклу дисциплін, що формує профіль майбутнього фахівця, озброюючи його базовими знаннями з основ теорії та методології управління в умовах ринкової економіки. Метою дисципліни «Менеджмент» є формування у майбутніх фахівців сучасного управлінського мислення та системи спеціальних знань, формування розуміння концептуальних основ системного управління організаціями: набуття умінь аналізу внутрішнього та зовнішнього середовища, прийняття адекватних управлінських рішень.
Технічне та програмне забезпечення/обладнання	Вивчення дисципліни передбачає використання комп'ютерної техніки та програмних продуктів: Microsoft Power Point, додатки Google
Методи навчання	Основними методами навчання є: Лекційні заняття мають інтерактивний науково-пізнавальний характер, використовуються мультимедійні презентації, відео, робочі зошити – опорні конспекти, випереджувальні завдання студентів тощо. Семінарські заняття проводяться з використанням результатів науково-пошукової роботи студентів, захисту цих результатів; поширеними є ситуаційні завдання, ділові ігри, підготовка презентацій з використанням сучасних професійних програмних засобів. Акцент робиться на особистісному саморозвитку, груповій роботі, умінні презентувати результати роботи, що сприяє формуванню розуміння потреби й готовності до продовження самоосвіти протягом життя.

	Практичні заняття проводяться з використанням розроблених інструкцій, робочих зошитів для практичних занять, акцент робиться на набутті практичних навичок шляхом вирішення виробничих ситуаційних завдань. Самостійна робота студентів – у відповідності до Положення про його організацію та контроль у ВСП «ВТЕФК ДТЕУ».
Завдання	Основними завданнями курсу є теоретична підготовка студентів із питань сутності основних понятійних категорій менеджменту, а саме: - формування та реалізації принципів та закономірностей становлення та розвитку менеджменту; - змісту та послідовності реалізації функцій менеджменту; - формування та взаємозв'язку системи методів управління в практиці функціонування сучасних організацій; - послідовності розробки, прийняття та реалізації управлінських рішень; - інформаційного та комунікаційного забезпечення процесів управління; - застосування стилів керівництва та лідерства в менеджменті; - розрахунку показників ефективності менеджменту.
Результати навчання (компетентності)	У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач освіти має здобути компетентності: загальні: ЗК 5. Знання і розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 7. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології. ЗК 8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. Спеціальні: СК 9. Здатність виконувати контрольні функції у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку. СК 10. Здатність здійснювати ефективні комунікації між фахівцями і користувачами послуг у сфері фінансів, банківської справи страхування та фондового ринку. Результатами навчання здобувача освіти з дисципліни «Менеджмент» є: РН 06. Застосовувати набуті теоретичні знання у практичній діяльності для розв'язання професійних завдань. РН 09. Вміти розв'язувати складні задачі у спеціалізованих сферах професійної діяльності. РН 15. Демонструвати навички самостійної роботи та роботи в команді, гнучкого мислення, відкритість до нових знань
Критерії оцінювання навчальних досягнень	Оцінка «відмінно» – якщо студент вільно і творчо володіє матеріалом, визначеним програмою дисципліни «Менеджмент», має діалектичне мислення, знає функції управління. Правильно і в логічній послідовності може давати відповідь як на питання, так і на вирішення проблемних ситуацій з прийняття управлінських рішень, організації комунікаційного процесу, вирішення конфліктних ситуацій в колективі. Вміє використовувати різноманітні джерела знань, систематично поповнює знання, вміє застосовувати набуті знання при вирішенні професійних питань. Уміє вдаватися до діалогу, доводити власну громадську та світоглядну позицію. Виконав 100% обсягу самостійної роботи. За підсумками правильно відповідає на 90-100% питань. Оцінка «добре» - якщо студент добре володіє матеріалом, але має незначні ускладнення під час відповіді; потребує незначної допомоги викладача у виборі напрямку відповіді та допускає незначні помилки в алгоритмі прийняття управлінських рішень, вирішення конфліктних ситуацій в колективі. Володіє декількома методами пізнання, але має незначні труднощі при діалоговій бесіді і доказах власної думки. Виконав 100% обсягу самостійної роботи. За підсумками правильно

	відповідає на 70-89% питань. Оцінка «задовільно» - якщо студент користується лише окремими знаннями дисципліни, порушує логіку відповіді, відповідь недостатньо самостійна, допускаються суттєві помилки в знаннях та поясненні питань дисципліни. Мова спрощена і оцінювання функцій та методів менеджменту недостатньо обґрунтоване. Студенту важко підтримувати бесіду, не вистачає доказів для обґрунтування власного погляду. Виконав не менше 70% обсягу самостійної роботи. За підсумками правильно відповідає на 50-69% питань. Оцінка «незадовільно» – якщо студент не володіє необхідними знаннями, не володіє практичними навичками дисципліни. Виконав менше 50% обсягу самостійної роботи або зовсім не виконав самостійної роботи. За підсумками правильно відповідає на 0-49% питань.

3. Тематичний план

Назва тем програми	Кількість годин				
	Всього	Аудиторних			СРС (Опрацювання матеріалу)
		Лекційних	Семінарських	Практичних	
Тема 1. Поняття та сутність менеджменту	8	4	2		2
Тема 2. Організація як об'єкт управління	8	4		2	2
Тема 3. Планування в організації	10	4	2	2	2
Тема 4. Організація як функція управління	6	2		2	2
Тема 5. Мотивація	10	4	2	2	2
Тема 6. Управлінський контроль	4	2		2	
Тема 7. Методи управління	6	2		2	2
Тема 8. Інформаційне забезпечення процесу управління	6	2		2	2
Тема 9. Прийняття управлінських рішень	6	2		2	2
Тема 10. Керівництво, влада, лідерство	12	6	2	2	2
Тема 11. Управління конфліктами та стресами	8	4		2	2
Тема 12. Ефективність управління	6	4	2		
Всього:	90	40	10	20	20

4. Перелік навчальних робіт

Теми дисциплін та види робіт

Лекції	Семінарські/Практичні заняття
Тема 1. Поняття та сутність менеджменту	
Лекція №1 Тема 1. Теоретичні основи менеджменту 1. Суть понять «управління» та «менеджмент». 2. Основні категорії менеджменту. 3. Менеджер та його роль у процесі управління. 4. Розподіл управлінської праці в організації.	Семінарське заняття №1 Тема 1. Поняття та сутність менеджменту
Лекція №2 Тема 1. Історія розвитку науки управління 1. Зародження та розвиток світової управлінської думки. 2. Концепції основних наукових шкіл в менеджменті. 3. Основні управлінські революції в менеджменті.	
Тема 2. Організація як об'єкт управління	

Лекція №3 Тема 2. Організація як відкрита динамічна система 1. Поняття організації, її роль та значення. 2. Мета та місія організації. 3. Дерево цілей організації. 4. Життєвий цикл організації. 5. Зовнішнє та внутрішнє середовища організації.	Практичне заняття №1 Тема 2. Складання корпоративного кодексу підприємства
Лекція №4 Тема 2. Відповідальність та етика у менеджменті 1. Сутність відповідальності та етики у менеджменті. 2. Переваги та недоліки соціальної відповідальності. 3. Заходи щодо етичної поведінки.	
Тема 3. Планування в організації	
Лекція №5 Тема 3. Планування як загальна функція менеджменту 1. Сутність та зміст планування як функції менеджменту. 2. Основні види планів. 3. Етапи процесу планування.	Практичне заняття №2 Тема 3. Формування SWOT-аналізу організації
Лекція №6 Тема 3. Стратегічне планування 1. Сутність та функції стратегічного планування. 2. Методологія стратегічного планування. 3. Матриця SWOT-аналізу. 4. Загальна характеристика бізнес-плану.	Семінарське заняття №2 Тема 3. Планування як загальна функція менеджменту
Тема 4. Організація як функція управління	
Лекція №7 Тема 4. Організація як функція управління 1. Суть організації як функції управління. 2. Організаційні структури органів управління фірми. 3. Централізоване та децентралізоване управління.	Практичне заняття №3 Тема 4. Складання схеми структури управління
Тема 5. Мотивація	
Лекція №8 Тема 5. Функція менеджменту «мотивація» 1. Сутність мотивування, його категорії та основні типи. 2. Змістовні теорії мотивування: 2.1. Теорія ієрархії потреб за Маслоу. 2.2. Теорія Д. МакКлеланда. 2.3. Теорія потреб М. Туган-Барановського. 2.4. Теорія двох факторів Ф. Герцберга. 2.5. Теорія К. Альдерфера (ERG).	Практичне заняття №4 Тема 5. Формування мотиваційної політики організації
Лекція №9 Тема 5. Процесні теорії мотивування 1. Теорія очікування В. Врума. 1. Теорія справедливості. 2. Модель Портера-Лоулера.	Семінарське заняття №3 Тема 5. Мотивування як загальна функція менеджменту
Тема 6. Управлінський контроль	
Лекція №10 Тема 6. Управлінський контроль 1. Поняття контролю та його місце в системі управління. 2. Види контролю. 3. Процес контролю. 4. Ефективність контролю.	Практичне заняття №5 Тема 6. Техніка проведення контролю

Тема 7. Методи управління	
Лекція №11 Тема 7. Методи управління 1. Значення, класифікація методів управління 2. Економічні методи управління. 3. Адміністративні методи управління. 4. Соціально-психологічні методи управління.	Практичне заняття №6 Тема 7. Методи управління
Тема 8. Інформаційне забезпечення процесу управління	
Лекція №12 Тема 8. Комунікації в менеджменті 1. Загальна характеристика і забезпечення комунікацій. 2. Етапи комунікаційного процесу. 3. Інформація як основа комунікацій.	Практичне заняття №7 Тема 8. Комунікаційні навички виступу перед аудиторією
Тема 9. Прийняття управлінських рішень	
Лекція №13 Тема 9. Прийняття управлінських рішень 1. Сутність та класифікація управлінських рішень. 2. Вимоги до управлінських рішень. 3. Процес прийняття управлінських рішень. 4. Можливі фактори впливу на прийняття управлінських рішень.	Практичне заняття №8 Тема 9. Розробка та ухвалення управлінських рішень в ситуаціях визначеності, ризику та невизначеності
Тема 10. Керівництво, влада, лідерство	
Лекція №14 Тема 10. Керівництво і лідерство 1. Сутність керівництва та складові процесу керівництва. 2. Основні завдання, якості та функції керівника. 3. Лідерство, якості лідера, типи лідерів.	Практичне заняття №9 Тема 10. Моделювання ідеального керівника
Лекція №15 Тема 10. Стилi управління 1. Стилi керівництва; фактори, що впливають на стилi. 2. Характеристика стилів керівництва.	Семінарське заняття №4 Тема 10. Керівництво, влада, лідерство
Лекція №16 Тема 10. Самоменеджмент 1. Основна мета та переваги самоменеджменту. 2. Організування діяльності менеджера. 3. Самомотивація менеджера.	
Тема 11. Управління конфліктами та стресами	
Лекція №17 Тема 11. Управління конфліктами 1. Природа конфлікту та керівництво конфліктною ситуацією в організації. 2. Види конфліктів. 3. Умови і причини виникнення конфліктів. 4. Модель і стадії розвитку конфліктів.	Практичне заняття №10 Тема 11. Методи розв'язання конфліктів на підприємстві
Лекція №18 Тема 11. Психологія управління конфліктами 1. Психологія стосунків керівника і підлеглих. 2. Психологія ділового спілкування. 3. Психологічний аналіз особи працівника. 4. Психологічні якості успішних керівників.	
Тема 12. Ефективність управління	

Лекція №19 Тема 12. Ефективність управління 1. Сутність результативності та ефективності менеджменту. 2. Принципи оцінки якості управління. 3. Синергічний ефект. 4. Проектний менеджмент.	Семінарське заняття №5 Тема 12. Результативність та ефективність менеджменту
Лекція №20 Тема 12. Інноваційна діяльність підприємства 1. Сутність та функції інноваційного менеджменту. 2. Державне регулювання та підтримка інноваційної діяльності. 3. Управління інноваційним проектом. 4. Інновація і ризик. 5. Стимулювання інноваційної діяльності.	
5. Політика ВСП «ВТЕФК ДТЕУ» та очікування	
Дотримання умов доброчесності	Дотримання Положення про академічну доброчесність ВСП «ВТЕФК ДТЕУ». Доступні за посиланням: http://www.vtec.vn.ua/sites/default/files/page/files/9._pro_dotrymannya_akademichn_oyi_dobrochesnosti_pedagogichnymy_pracivnykamy_ta_zdobuvachamy_osvity.pdf
Очікування	Організація освітнього процесу та відвідування занять відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу студентів ВСП «ВТЕФК ДТЕУ» Доступне за посиланням: http://www.vtec.vn.ua/sites/default/files/page/files/1._23.11.23_pro_organizaciyu_osvitnogo_procesu.pdf Оцінювання знань відповідно до «Положення про систему наскрізного контролю знань студентів ВСП «ВТЕФК ДТЕУ» Доступне за посиланням: http://www.vtec.vn.ua/sites/default/files/page/files/4._pro_systemu_naskriznogo_kontrolyu_znan_studentiv.pdf
6. Перелік питань до заліку	
1. Суть понять «управління» та «менеджмент». 2. Основні категорії менеджменту. 3. Менеджер та його роль у процесі управління. 4. Розподіл управлінської праці в організації. 5. Зародження та розвиток світової управлінської думки. 6. Концепції основних наукових шкіл в менеджменті. 7. Основні управлінські революції в менеджменті. 8. Поняття організації, її роль та значення. 9. Сутність та класифікація управлінських рішень. 10. Вимоги до управлінських рішень. 11. Процес прийняття управлінських рішень. 12. Можливі фактори впливу на прийняття управлінських рішень. 13. Сутність керівництва та складові процесу керівництва. 14. Основні завдання, якості та функції керівника. 15. Лідерство, якості лідера, типи лідерів. 16. Стиль керівництва; фактори, що впливають на стиль. 17. Характеристика стилів керівництва. 18. Основна мета та переваги самоменеджменту. 19. Організування діяльності менеджера. 20. Самомотивація менеджера. 21. Мета та місія організації. 22. Дерево цілей організації. 23. Життєвий цикл організації. 24. Зовнішнє та внутрішнє середовища організації. 25. Сутність відповідальності та етики у менеджменті.	

26. Переваги та недоліки соціальної відповідальності.
27. Заходи щодо етичної поведінки.
28. Сутність та зміст планування як функції менеджменту.
29. Основні види планів.
30. Етапи процесу планування.
31. Сутність та функції стратегічного планування.
32. Методологія стратегічного планування.
33. Матриця SWOT-аналізу.
34. Загальна характеристика бізнес-плану.
35. Сутність мотивування, його категорії та основні типи.
36. Змістовні теорії мотивування:
37. Поняття контролю та його місце в системі управління.
38. Види контролю.
39. Процес контролю.
40. Ефективність контролю.
41. Економічні методи управління.
42. Адміністративні методи управління.
43. Соціально-психологічні методи управління.
44. Загальна характеристика і забезпечення комунікацій.
45. Етапи комунікаційного процесу.
46. Інформація як основа комунікацій.
47. Природа конфлікту та керівництво конфліктною ситуацією в організації.
48. Види конфліктів.
49. Умови і причини виникнення конфліктів.
50. Модель і стадії розвитку конфліктів.
51. Психологія стосунків керівника і підлеглих.
52. Психологія ділового спілкування.
53. Психологічний аналіз особи працівника.
54. Психологічні якості успішних керівників.
55. Сутність результативності та ефективності менеджменту.
56. Принципи оцінки якості управління.
57. Синергічний ефект.
58. Сутність та функції інноваційного менеджменту.
59. Державне регулювання та підтримка інноваційної діяльності.
60. Стимулювання інноваційної діяльності.

7.Рекомендована література

Основна:

1. Брич В.Я., Корман М.М. Психологія управління: навчальний посібник/Брич В.Я, Корман ММ. – К.:Кондор-Видавництво, 2017. – 384с.
2. В.Г.Федоренко, О.М. Діденко, Є.В.Бондаренко, О.Ф.Іткін, О.М.Панько, В.І Анін, Ю.Б.Пінчук Основи менеджменту:/За науковою ред. проф.В.Г.Федоренка – К.:Алерта, 2017. – 420с.
3. Гірняк О.М., Лазановський П.П.Менеджмент: Підручник для студентів вищих закладів освіти. – Львів: «Магнолія 2006», 2019. -352с.
4. Діденко В.М. Менеджмент: Підручник. – Кондор, 2018. – 584с.
5. Дмитро Черваньов. Менеджмент: терміни, тести, вправи, завдання, навчальні конкретні ситуації (кейси), проблематика курсових, випускних, дисертаційних робіт: Підручник. – К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2017. - 853с.
6. Кузнецова Т.О., Янковська Л.А., Савіна Н.Б., Семчук Ж.В. Менеджмент. Теорія та практика. Навчальний посібник, 2019 – 293с.
7. Мошек Г.Є, Поканевич Ю.В., Соломко А.С., Семенчук А.В. Менеджмент. Навчальний посібник / Загальна редакція к.е.н., професора Мошека Г.Є.- К.:Кондор, 2018.-392с.
8. Хміль Ф.І. Практикум з менеджменту організацій: Навчальний посібник. – Львів: «Магнолія 2006», 2018. – 333с.
9. Дідковська Л. Г. Історія вчень менеджменту:навч. посібник/Л.Г.Дідковська, П.Л.Гордієнко.– К.: Алерта, 2016.– 477 с.

10. Максвелл, Джон К. 5 рівнів лідерства / Пер. з англ. Т.Куріпко. – Х.: Вид-во «Ранок»: «Фабула», 2019. – 304с.
11. Менеджмент. Ситуаційні вправи: навч. посібник /С.І.Бай, В.М.Жуковська, А.Ю.Тривайло, С.О.Юшин; за заг. ред. С.І. Бая.– К.: КНТЕУ, 2016.– 75с.
12. Осовська Г. В. Основи менеджменту: підручник /Г.В.Осовська, О.А.Осовський.– 3-тє вид., переробл. і доповн.– К.: Кондор, 2017.– 664с.
13. Основи менеджменту. Збірник тестових завдань. Ч. 2 /уклад. І.В. Іванова, О.І. Попова, Н.В. Сичова.– К.: КНТЕУ, 2016.81с.

Інформаційні ресурси:

14. <http://www.management.com.ua/blog/tag/fakty>
15. <http://www.management.com.ua/>
16. <https://pidru4niki.com/menedzhment>

